



PISALI STE NAM

Okrušeni biseri ob Framskem potoku

Mlini in žage ob Framskem potoku nekoč

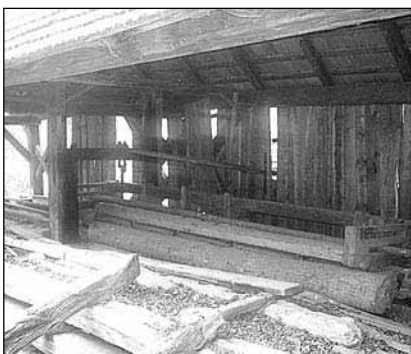
"Med kulturnimi spomeniki vsakega naroda pripada poseben in zelo viden položaj spomenikom arhitekture. Prav ti dajejo pokrajini svojevrsten poudarek, v njih se najbolj neposredno kaže vse tisto, kar imenujemo z vzneseno besedo: domovina"... (arhitekt, slikar, konservator Marjan Mušič, 1904 - 1984).



Mlin in žaga "pri Svetuju"; nekoč je tukaj življenje vrvelo



Sem obstal in spim



Bi še lahko žagala, vendar mi je zgnilo pogonsko kolo

Ohranjanje kulturne dediščine in s tem samobitnosti neke skupnosti je eden od poudarkov v pogodbi članic Evropske unije. V pretekli skupni državi je slovenska oblast imela skrajno neodgovoren odnos do tega vprašanja, pač po logiki partijskega internacionalizma. Če po naših krajih ne bi bilo prizadevnih dušnih pastirjev, bi nam zraven gradov, dvorcev in drugega propadle še cerkve.

Vse to je kulturna dediščina, gre za arhitektonske dosežke nekega časa. Dolgoletna prenova gradu Rače je redkost v slovenskem prostoru, kar je kazalo in kaže na odgovornost ljudi do pomembnosti tega objekta in njihovo uspešno samoiniciativo. Vendar je to še en dokaz, da država tukaj zelo slabo funkcionira, ker bi ona morala biti spodbujevalec, drugače so takšne reči lahko samo srečno naključje brez osrednjega skupnega načrta. Zaradi tega je šlo v pozabo in izgubo v teh petdesetih letih nešteto manjših, vendar za originalnost našega prostora nič manj pomembnih objektov različne namembnosti. Takšni so bili mlini in žage ob Framskem potoku, ki so sedaj samo še okrušeni biseri ljudske arhitekture.

Podobnih je v Sloveniji na stotine. Sosednje države čisto drugače skrbijo za to, pa tudi njihovi državljani imajo precej drugačen odnos do svojih korenin, saj imajo svojo državljansko pripadnost že iz bolj ali manj dolge zgodovine v zavesti. Mi imamo mlado državo in jo še premalo čutimo kot svojo, kaj šele, da bi na primer ob državnem prazniku izobesili svojo zastavo, kot storijo to mnogi državljani pri sosedih.

Propadajoči mlini in žage ob Framskem potoku so tudi zrcalo tega stanja duha.

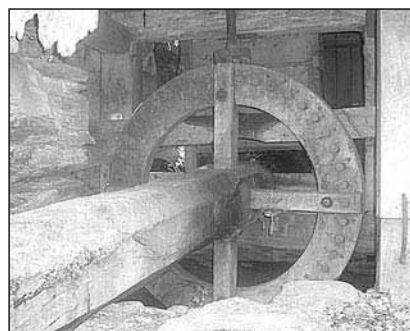
Tone ŽURAJ



Mene pa že dolgo ni več



Sem v "penziji"



Sem na suhem in osamljen



"Od leta 1902 sem zrezala nešteto plohov, sedaj pa sem v pokoju..."

"Ne, da se nečesa ne upamo storiti zato, ker je težko, ampak te težko zato, ker si tega ne upamo storiti."

(Séneca)



Morda bo zanimalo tudi vas...

Po daljšem času se vam znova oglašava vaš "inozemski dopisnik" iz Maribora. Kot zanimivost vam pošiljam fotografijo, ki je bila posneta 26. decembra 1934.



Glavni na posnetku je avto, katerega lastnik je bil Ivan Bezjak, oljar iz Frama. Mislim, da je bil to prvi avto, udomačen v krogu 5 km okoli Rač. Izdelan je bil v Ameriki. Vedno sem mislil, da je njegova znamka bila Chevrolet, a sem menda bil v zmoti; po znaku na hladilniku bi namreč lahko sklepal, da je bil Buick. A na decembrski fotografiji kaj pogrešate? Osebo pogrešam sneg. Ugotovimo torej lahko, da že takrat, ko je po naših (raških) cestah občasno brnel samo en avto (v celi Dravski banovini pa je bilo manj avtomobilov, kot jih je danes v Spodnjih Račah od gasilskega doma naprej), za božič ni bilo snega. Toliko o vremenu in v zagovor avtomobilom. No, pa še to: s tem avtomobilom so me peljali k zdravniku v Fram, ko me je ugriznil domači pes. Na roki imam še danes spomin nanj.

Pred vojno je v Račah imel avto g. Oreški (Fiat - taxi). Avtomobil (znamke Adler) je premogel tudi Ivan Magdalenc. Motorno kolo je v Račah imel g. Kolar iz Spodnjih Rač (Victoria 200 ccm), motor s prikolico pa g. Jeler, trgovec iz Slivnice. Neko nedeljo, ko sem šel od maše, me je pobral na cesti v Hotinji vasi. V spominu imam, da je dvakrat zabrnelo in že smo bili v Račah. Tam smo imeli tudi avto-moto društvo, slednje seveda po vojni, ko sta v Račah že bila dva avtomobila in trije motorji. Z malim poltovornjakom so kanili organizirati šoferski tečaj, a se avto ni hotel premakniti. "Logari so hin," so ugotovili in ga takoj začeli popravljati. Stuširali (tako se strokovno reče) so nove "kurbllagere", a so naredili preveč tesne, zato se je ojnica (plajelštanga) na motorni gredi (na kurbelveli) zelo težko obračala. Ko je bil motor sestavljen, ga niti Uzmetov (Peskov) Franček, ki je bil najmočnejši, ni mogel zavrteti s kurbloom (zaganjačem), kaj šele, da bi ga obrnil anlasar (tudi zaganjač). Torej so dali v "tretjo" in zapregli traktor, ki je imel 25 konjskih sil in ga potegnili. Avto je vžgal in počilo je. Utrgalo je plajelštango, da je predrla cilinder in pogledala ven. To je pomenilo dokaj neslaven konec avto moto društva. Najstarejši vehikel je v Račah imel Edi Špendl. Danes bi bil tisti "Indian" ali "Harley-Davidson" (znamke se ne spomnim natančno) star 75 let in bi imel lepo vrednost.

Kar sem napisal, se mi je globoko vtisnilo v spomin zato, ker me je tehnika že od malih nog zelo zanimala. Posledica tega je, da sedaj s tem najbrž nekoliko gnjavim tiste, ki jih bolj zanima kaj drugega. A tudi meni podobni se še najdejo, kajne?

Lep pozdrav uredništvu in vsem bralcem Novic!

Andrej REČNIK

Cvetno nedeljo smo obeležili z veliikim presmecem

Cvetna nedelja (tudi cvetnica ali oljna nedelja) je zadnja nedelja pred veliko nočjo, ko krščanski verniki blagoslovljajo v šope ali butare povezano pomladansko zelenje, kar je razširjeno po vsej Evropi že od 9. stoletja dalje. Praznik predstavlja spomin na palmove veje, ki so jih ljudje lomili in postlali kot preprogo pred Jezusom Kristusom, ko je ta na oslu prihajal v Jeruzalem in tu doživel navdušen sprejem.

Navdušen sprejem je imel zato, ker je obudil Lazarja od mrtvih in so ga mnogi Judje imeli za mesijo, ki bo odrešil Jude rimskega suženjstva in zavladal zemeljskemu kraljestvu. Velika množica ljudi se je zbrala v Jeruzalemu tudi zaradi prihajajoče pashe - praznika, s katerim se Judje spominjajo rešitve iz štiristoletnega egiptovskega suženjstva.

Cvetna nedelja je uvod v veliki teden, ko se kristjani spominjajo zadnjih dni Jezusovega zemeljskega življenja, zato se pri maši bere daljše poročilo o Jezusovem trpljenju - pasijon (pogosto v nekoliko dramatisirani obliki).

Novo poganstvo pravi, da je verjetno obredje povezano tudi z zelo staro šego, ko so ljudje zbirali "sveto" rastlinje, ki naj bi varovalo pred strelo in drugimi ujmani, pospeševalo pa tudi rast, plodnost in odganjalo zle sile ter bolezni.

Nošenje butar oziroma presmecev je bila velika čast. Po navadi ga je izdelal gospodar ali gospodinja, lahko pa tudi družinski član, ki je imel spretnejše roke. Vedno je bilo to slovesno in resno opravilo, ki so mu otroci radi prisostvovali. Ko je bil presmec izdelan, so ga še okrasili z živobarvnimi papirnatimi rožami in trakovi, tudi z jabolki in pomarančami.

V nedeljo, 1.4., se je tudi na cerkvenem dvorišču v Račah kar trlo majcenih, majhnih, velikih in ogromnih presmecev. Za tista največja je bilo potrebno več družin, da so ju "spravili skupaj". Tako so se potrudili Faleževi in Plečkovi ter družine Hameršak, Hribernik, Napast in Ducman.





Otroci so se zabavali med delom in po njem, za drugo leto pa že napovedujejo še večjega in lepšega. Takega, ki bo presegel letošnjih 16,7 m dolžine. To pa ni mačji kašelj, kajne?

Simona NAPAST

Zahvala

Rada bi se javno zahvalila za dobro opravljena dela in potrpežljivost delavk Centra za pomoč na domu Maribor, **Jolande Lorenčič** in **Marije Slameršak**, ki preko Občine Rače-Fram in programa "Pomoč na domu" opravljata delo socialnih oskrbovalk.

Bili sta kot žarek sonca moji pokojni teti Elizabeti, za katero sta tako lepo in zgledno skrbeli do njene smrti.

Hvala in s spoštovanjem!

Amalija HRIBERNIK

Dvojčici pri osemdesetih

16. februarja 1927, torej natanko pred osemdesetimi leti, sta se družini **Gojkovič** na Zg. Gorici 10 rodili kot tretji in četrti otrok dvojčici, **Marica** in **Julčka**. Družina se je povečevala vse do leta 1938, ko se je številni družini rodil še zadnji sin.

Leta 1950 se je prva izmed dvojčic poročila Julčka in si ustvarila svojo družino. Z možem Ivanom Napastom sta se preselila v Rače, kjer stanuje kot vdova še danes. V zakonu so se jima rodile tri hčerke - Metka, Jerica in Marijanca. Kratek čas pa ji sedaj delajo tudi tri vnukinje, dva vnuka in dve pravnukinji.

Nekoliko kasneje je Marica na skupno življenjsko pot stopila s svojim izvoljencem Rudijem Španingerjem. V zakonu se jima je rodil sin Danijel. Ostala sta na njeni domačiji in uspešno gospodarila. Sedaj kot vdova še vedno živi v svojem rojstnem kraju.

Februarja sta naši slavljenci praznovali častitljivo obletnico v krogu svojih najdražjih.



Želimo jima še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Njuni hvaležni otroci

Prijatelji vedno ostanejo iste starosti.



Framčani na divji Korziki

Za prvomajske praznike smo se odločili za potepanje po Korziki. Tam smo bili šolniki OŠ Fram, člani KUD dr. Pavel Turner Fram in naši simpatizerji - vaščani in prijatelji.

Korzika?!? Zakaj Korzika? Pa to je otok groze, bi najbrž mnogi rekli. Spomni nas namreč na hudo letalsko nesrečo 1. decembra 1981, v kateri je izgubilo življenje vseh 181 potnikov Inex Adrie. A veste, da od takrat slovensko letalo še ni poletelo proti Korziki?!

Mi smo se odločili za avtobus in ladjo. Bilo je prečudovito. Bilo nas je 43 potnikov - veselih in polnih pričakovanj.

Korzika, čudovit, divji otok sredi Sredozemlja, je poln presenečenj. Calista (pomeni lepa), tako rečemo Korziki, je resnično prelepa. Vzljubiš jo v trenutku; ali pa morda kdo tudi ne. No, mi smo jo! Spoznali smo, da je otok čudes, saj najdejo zadoščenje na njem turisti, športniki, alpinisti, lovci in ljubitelji narave.

Otok slovi po bujni vegetaciji: palme, kaktusi, limone, fige, kostanji, hrasti plutovci, rožice vseh barv ... Vse to in še kaj je balzam za oko.

Pot nas je vodila skozi Toskano - mater italijanskega jezika, vse do Livorna. Moby lines - velik trajekt, ki dobesedno pogoltne ogromno avtobusov, tovornjakov in avtomobilov, nas je popeljal do Bastie - četrtega največjega pristanišča v Franciji. Bastia nas je očarala in nekoliko spominjala na Nico na Azurni obali. Bastia ima poseben čar - morda je nekoliko manj "korziška", bolj mehka in kozmopolitanska, kot divje korziške vasice. Sprehodili smo se po centru mesta, si ogledali bastijsko utrdbo. Pot smo nadaljevali do Porto Vecchia, kjer smo občudovali čudovito obalo, ki se razteza na obeh straneh starega solinarskega mesta. Mestece je razdeljeno na dva dela: na Ville Haute z ljubkimi ozkimi uličicami in ostanki citadele ter na moderno pristanišče z avenijo Georges Pompidou.

Naš prijazen hotelčič nas je očaral, prav tako prijetna večerja, nekateri pa smo poklepetali še ob romantično osvetljenem bazenu.

Prvi vtisi o Korziki so se kopičili v naših mislih. Pomembni trije možje korziške zgodovine: Patric Fiori, Paskual Paoli in seveda Napoleon Bonaparte, so pričarali nekdanje dogajanje stoletja nazaj. Samo 250.000 ljudi naseljuje divji otok, največ (50.000) jih je v Ajacciu. Korzičani so divji kot otok, predvsem še ženske, ki takoj poskrbijo za vendeto - krvno maščevanje, če kaj v družini in ljubezni ne "štima"; maščevanje se nadaljuje iz roda v rod.

Pa se potepajmo naprej. Naslednji dan smo se zapeljali do Bonifacia. Naš šofer Ljubo, ki ga je na poti doletel Abraham, nas je varno vozil vse do konca potovanja.

Bonifacio je zanimivo, markantno mestece, skrito za obzidjem, pripeto na bele skale, ob katere nenehno udarja kristalno čisto morje. Z barko smo se zapeljali pod skalne previse 1,5 km dolgega fjorda. Narava je resnično zmožna ustvariti domala neverjetna čudesa, kakršnih niso sposobni pričarati niti največji umetniki tega sveta. Nad tem, kar je sklesala narava tam, smo bili naravnost fascinirani.

Nato smo se potepali po labirintu mestnih uličic, peljali mimo mornarskega pokopališča, tudi zanimive stopnice Alfonza V. Aragonskega smo preizkusili, pa prijeten

panoramski vlakec in še kaj. Kar preveč vtisov naenkrat. Bili smo vznemirljivo očarani nad Korziko.

Po zaužitju teh naravnih lepot nas je pot vodila v Sartene, ki so najbolj korziške.



Gasilski posnetek v mestu Sartene • foto: Stanko Zorec

Videvali smo sivi granit vse okoli nas. Pohiteli smo za našo prijetno vodičko Vlasto Klep, tudi Framčanko. Ogledali smo si farno cerkev, kjer smo mnogi prižgali svečke za srečo v življenju. Sartene so znane po procesiji - Catenacciu. Nadškof izbere moža, starega okoli 33 let, ki ga oblečejo v Kristusa in mu nadenejo križ (težak 48 kg), okoli nog mu nadenejo verige. Osebe, ki ga spremljajo, so oblečene v belo (1 oseba) in rdeče (8 oseb); na ta način se hočejo približati Kristusovemu trpljenju. Mestece Sartene je znano predvsem po trgovini. Naša družba je posnela fotografijo pri spomeniku padlim. Imeli pa smo veliko srečo, da smo doživeli karneval, torej fiesto, ki traja tri dni. Mi, framski turisti, smo je bili deležni 28. aprila 2007.

V prostem času smo kupovali suvenirje, si privoščili degustacijo znamenitih vin, kupili začimbe, kakšno figovo marmelado, kostanjevo kremo in mesne izdelke divjih svinj, ki se sicer veselo sprehajajo po otoku in niso preveč rejene, so pa prijazne. Tudi ovce in koze so doma tam. Pa tudi okusni siri. Ob tem me je prešinila misel, da bi bilo zanimivo med poletnimi počitnicami iti za pastirja. Korzika se mi je usedla v dušo še toliko bolj, ker so moji predniki bili prav tukaj. Vse je čudovito in tako nevsakdanje.

Pot proti Ajacciu, največjemu mestu, smo nadaljevali polni vtisov in željni doživetij še več.

No, tam pa smo doživeli tisto najbolj žalostno na naši rajži. Namreč, ko se je pred nami prikazala gora San Pietro, nas je prevzel občutek bolečine v srcu. Oživel je spomin na usodni prvi decembrski dan izpred 26 let, ko se je tam zgodila kruta letalska nesreča. Name misel nanjo deluje še prav posebej globoko, saj bi morala biti tedaj tudi sama med potniki, a sem si zadnji trenutek premislila in zaradi bolne hčere ostala doma. Si lahko zamislite to neverjetno srečo v nesreči? Kljub temu pa sem bila nadvse žalostna, kajti letalska nesreča mi je za vselej vzela veliko prijateljev. Bilo je na dan, ko so stavkali tamkajšnji letalski delavci. Zaradi slabe preglednosti je letalo treščilo v 1398 m visoko goro San Pietro; usodnega je bilo le njenega pol metra. Dovolj, da se je zgodilo nekaj strašnega. Trupla so ležala vse do cerkve, pred katero smo letos stali mi. Kar srh nas je spreletaval ob tem in lotila se nas je molčečnost. Naenkrat je postalo oblačno, kot da še nebo obuja tiste spomine in žaluje. Prižgali smo svečko pred spominsko ploščo na cerkvi. Naj počivaj v miru.



Pa pohitimo naprej proti Ajacciu. Ogedrali smo si katedralo, trg maršala Focha in trg de Gaulle. Imeli smo se priložnost sprehoditi tudi po Napoleonovi rojstni hiši. Napoleon Bonaparte se je rodil 15. avgusta 1769, torej v zodiakalnem znamenju leva. Premogel je italijansko strast, bil je strog do sebe, kar je čisto korziško; če je en dan jahal konja, je naslednji dan hodil ob konju in tako treniral svoje telo. S 24. leti je postal general, njegova stroka je bilo topništvo. Zvest je bil Paoliju. Oboževal je mamo in ženo Josephine, čeprav je imel tudi veliko ljubic. V vojni je bil z vsemi. V Londonu je izgubil oko. V Rusiji pa vemo, da je omagal, kar je za njim mnogo kasneje ponovil Hitler. Bil je na Elbi, ki smo si jo pred leti že prav tako ogedrali.

Napoleona prepoznamo med drugim tudi po zanj značilni držji - ena roka na hrbtu, ena na trebuhu (bolehal je za rakom na želodcu). Napoleonova mama, ki jo je oboževal, je rodila 13 otrok.

V Ajacciu se je linija Bonaparte obdržala. Sedanji župan je Nicola Bonaparte. Zelo zanimivo danes je, da prebivalci Ajaccia ne marajo Francozov, še prav posebej izrazito so alergični na Parižane. Mesto živi od gospodarstva in predvsem od turizma.

Mudilo se nam je odkrivati Korziko še naprej. Opazili smo krvoločne otoke ali krvave otoke v bližini mesta, kjer lahko uživajo mladi in malo manj mladi ob najlepšem sončnem zahodu na Korziki. Objemi čudovitih barv, vonj po morju in pomladnem cvetju ... mmm ... kaj je lahko še lepšega na tem svetu? Zvečer smo se povseselili vsak po svoje in spoznavali življenje na Korziki.

Vedno več Slovencev obiskuje ta čudovit, podivjan otok; tudi mi smo videli več kot deset slovenskih avtobusov. Na Korziki si lahko privoščite rafting, alpinizem, kajak, kolesarjenje ...

Možno je kopanje v rekah in v morju, rekli bi "Kneip terme", se pravi hladno-toplo. Korzičani prirejajo tudi športno tekmovanje (mešanico veslanja, alpinizma in kolesarjenja).

Sedaj pa skok v notranjost otoka, v srce Korzike, do mesteca Corte. Mestece je ujeto med dolini reke Restonice in Tavignano ter pogorje naravnega parka "Parc naturel regional de Corse". V parku so želve, te luškane živalce, ki so zaščitene. Corto šteje 6000 prebivalcev, živi od turizma. Prebivalci so Korzičani, ne Francozi. Korzičani se zavedajo svojih korenin, svoje svobode, govore svoj jezik, pijejo korziško coca-colo. V mestu je sedež edine univerze, ustanovljene leta 1756.

Mi smo se vozili s turističnim vlakom, uživali v prelepi panorami.

Sledil je povratek v Bastio, kjer nas je čakal trajekt, prijetno druženje in seveda sredozemsko sonce.



Angelca, Brigita in Romana v Bastii (pristanišče) • foto: Angelika Satler

Ni lepšega kot plovba, sončni salon, prijetna družba in po veliko zanimivih doživetij vračanje tja, od koder je lepo iti in se še lepše vrniti. Saj veste - dom. Mi pa polni vtisov in v mislih že pri načrtovanju novega izleta. Že vemo, kam nas bo vodila pot naslednjič. Obiskali bomo Sardinijo. Zakaj? Bili smo na Elbi, Siciliji, Korziki in v mozaiku manjka še en biser - Sardinija, ki je trikrat večja od Korzike in precej drugačna od nje. Slovi po smaragdih plažah, bogati kulinariki in melodični folklori. Pridružite se nam, če radi potujete.

Zahvalila bi se agenciji Globus ter Vlasti Klep - naši domačinki za odlično in profesionalno vodenje, Ljubu Rodošku pa za varno in prijetno vožnjo.

Bilo je kot v rajju, saj je Korzika edinstven paradiz, ki udejanja najlepše sanje. Ponuja morje, umetniško izklesane skale, ki so jim videz dale sile narave, na gorah (najvišji vrh je Monte Cinto, ki meri 2700 m) pa počiva sneg.

Naredila sem že osnutek programa za potovanje po Sardiniji. Naj vam ga v skopih obrisih zaupam: potovanje z Globusom, preko Toscanne, s postankom v Pisi, zvečer vkrcanje na ladjo (kabina-nočna vožnja). Zjutraj prihod v Olbio, potepanje proti jugu otoka Cagliari, nastanitev, večerja. Naslednji dan kopanje in sončenje na eni izmed čudovitih plaž, zvečer tradicionalna sardinska večerja s folkloro. Zjutraj nadaljevanje poti proti severu, kjer bodo sledili ogledi zanimivosti, nočitev, zjutraj pa znova vkrcanje na ladjo ter dolgo potovanje proti Livornu in nato proti domu.

Ljubitelji Mediterana, pridružite se nam!

Romana MATÉ

Motivacijski obisk Bruslja

Meseca marca letos sem obiskala mesto Bruselj v Belgiji. Na sedežu socialnih demokratov v Ljubljani so namreč organizirali ta obisk in zelo vesela sem bila, da sem se ga tudi jaz lahko udeležila. Iz Rač smo šli na pot kar trije.

Z avtobusom smo izpred Tivolija krenili na pot. Pisana družba iz vse Slovenije smo bili - od najmlajših gimnazijcev pa vse do upokojencev. Kljub temu med nami ni bilo čutiti starostnih ovir, saj smo se kar hitro spoznali in našli skupen jezik.

Res, čakala nas je dokaj dolga pot, ki pa je v tako pisani in prijetni družbi hitro minevala. Veliko smo se ustavljali, saj so naši mehurji bili kar naprej polni, naši želodčki pa prazni in žejni. Zame je bilo nepopisno lepo doživetje, ko smo okoli polnoči nekje v bližini Frankfurta "kempirali" na neki bencinski črpalki in v precej hladni noči z užitek jedli pečeni pršut. Prav za našo skupino so ga organizatorji "nabirtvali" nekje na Primorskem. Hvala jim za to okusno poslastico! Uh, kako je bil dober, prvič sem ga jedla! Izvedela sem tudi za recept, ki ga bom na koncu rade volje posredovala še bralcem Novic.

Po tako obilni pijači in jedači je pot kar hitro minila. V Bruselj smo prišli celo malce prezgodaj, saj se delavnik pri njih prične šele ob deveti uri.

Do sedme ure zjutraj je bila še trda tema. Nič zato, smo si rekli. Bomo pa ta čas uporabili za ogled Bruslja v jutranjem



času, ko ni nobene gneče na cesti! Ceste so namreč tedaj bile še skoraj prazne.



Med ogledom Bruslja

Ob pol deveti uri smo bili pristrčno sprejeti v stavbi evropskega parlamenta. Njegova notranjost pravzaprav ni nič posebnega. V predddverju so nas najprej, kot da odhajamo na letalo, vse pregledali. V avli smo opazili zastave vseh članic EU, potem pa se vrstijo sejne dvorane ena za drugo, vse tja do največje, kjer zasedajo poslanci parlamenta. Tudi to smo si ogledali. Ravno takrat je bila na dnevnem redu razprava o Kosovu; toliko smo razumeli, da nam je bilo jasno, da je nadvse žgoča! Nadela sem si slušalke na ušesa in prisluhnila slovenskemu prevodu. Bila bi še poslušala, a smo na žalost morali kar hitro zapustiti parlament, saj so bile za nami napovedane druge skupine.

Srečali smo se tudi z evropskim poslancem Borutom Pahorjem. Ni imel veliko časa, saj je moral popoldne že odleteti nazaj v Slovenijo, kjer ga je čakal nastop na televiziji. Ne glede na skopo odmerjen čas je uspel malo pokramljati z nami, česar smo bili zelo veseli. Kot oseba in politik mi je bil tako že vedno všeč in v živo se mi je ta vtis le še okrepil! Res prijeten sogovornik, zraven tega pa še lep moški, ni kaj!



Z Borutom Pahorjem

Podarili smo mu pijačo, ki smo jo prinesli prav za ta obisk iz Slovenije. Jasno, namenili smo jo kot zahvalo za prijaznost in seveda za promoviranje kraja oz. regije, iz katere smo prišli. Ob tej priliki bi se rada zahvalila za pozornost Papeževim iz Frama, ki so mi za ta namen poklonili svoje vino sauvignon - jagodni izbor in pa uslužbenki občine, ki me je založila s prospekti naše občine. Vsi trije Račani smo kar dobro zastopali našo občino.

Po ogledu parlamenta nas je čakal še ogled samega Bruslja, ki je glavno mesto Belgije in leži ob reki Senni in ob bruseljskem morskem kanalu. Ima 170.100 prebivalcev (s predmestji okoli milijon); staro mesto jedro je središče trgovskega življenja (cehovske hiše, srednjeveška mestna hiša, grad, atomium idr.). Je živahno trgovsko in industrijsko mesto z razvito kovinsko in tekstilno industrijo (bruseljska čipka). Ima tudi letališče. V njem je sedež Evropske gospodarske skupnosti in njenih komisij.

Naslednji dan nas je še čakal obisk Evropske komisije.



Predstavitve EU komisije

Na tem obisku smo izvedeli veliko koristnih in zanimivih informacij. Pozdravili smo se z našimi sodržavljani, ki so tam zaposleni, nekateri pravniki celo za nedoločen čas. Seznanili so nas s postopki priprave in sprejemanja raznih zakonov. Pa tudi o njihovem življenju v mestu, o šolanju njihovih otrok in podobnih vsakdanjih rečeh smo se pogovarjali. Kdor je ambiciozen, mu je pot odprta! Škoda, da nisem več mlajša!

Ja, kar natrpan urnik smo imeli za pičle tri dni obiska. In, kot vedno: vse lepo hitro mine, ostajajo pa prijetni spomini. Vsakdo od nas je odnesel iz Bruslja za spoznanje drugačne vtise in občutke. Čeprav je bila pot dolga in naporna, smo bili vsi veseli, zadovoljni in notranje obogateni.

Hvala organizatorjem za ta nepozaben obisk!

Za konec pa še obljubljeni recept: pršut (svinjsko stegno) malo prekuhate, nato umesite navadno testo iz moke, vode, ščepca soli in kvasa. Pustite vzhajati, nato razvaljate in z njim ovijete pršut. V peči pri 200 stopinjah ga pečete okoli 3 - 4 ure. Ko je pečen, odstranite testo. Dober tek!

Melita LAŠIČ



Tretje srečanje sošolcev podovske šole iz šolskih let 1944/1945 do 1947/1948

Že tretjič po vrsti smo se 21. aprila 2007 srečali učenci nekdanje osnovne šole iz Podove.

Peš, pa naj je bilo poleti ali pozimi, smo prihajali v podovski hram učenosti iz Sp. in Zg. Gorice, Brezule, Podove in Brunšvika. Naši generaciji, ki je preživela 2. svetovno vojno, tudi prva leta po vojni ni bilo prizaneseno. Naše otroštvo so zaznamovali pomanjkanje hrane, obleke in obutve, izguba staršev ali bližnjih sorodnikov, trdo kmečko delo. Velikokrat se nismo družili le v šoli, ampak tudi popoldan na gmajnah, kjer smo pasli živino. Koliko iger, skupnih doživetij in norčij nas spominja na tisti čas! Otroci, ki danes "prijateljujejo" preko računalnikov in mobilnih telefonov, bi to prav gotovo težko razumeli. Mi pa smo prepričani, da je bilo kljub vsem težavam lepo.

Prav to srečanje je bilo ena najlepših priložnosti, da obudimo skupne spomine. Kljub temu, da je od naših otroških let minilo že veliko časa, smo se spomnili še mnogo zanimivosti.

Čeprav imamo skoraj vsi kakšne zdravstvene težave, smo jih na ta večer odložili. Nič se nismo smilili sami sebi, peli smo, se šalili in smejali. Večer nam je kar prehitro minil in ura je bila že čez polnoč, ko smo se odpravili domov. Še prej pa smo si obljubili, da se prihodnje leto spet srečamo.

Naj se ob koncu zahvalimo naši sošolki Mariji Grajfoner-Fric, ki vedno znova popestri naša srečanja.

Posebna zahvala pa velja Slavici Marinič za ves trud pri organizaciji srečanja.

*V imenu nekdanjih sošolcev podovske osnovne šole
Franciška GRIL*

Veselo praznovanje Lokmirčanov

Lokmirce so zaselek Kopivnika. Kraj naj bi začeli imenovati po prvem županu Ljutimirjeva vas - sedaj Lokmirce. Prvi znani zapis kraja je iz leta 1527 (*dr. Jože Koropec: Kopivnik skozi čas, 1997*).

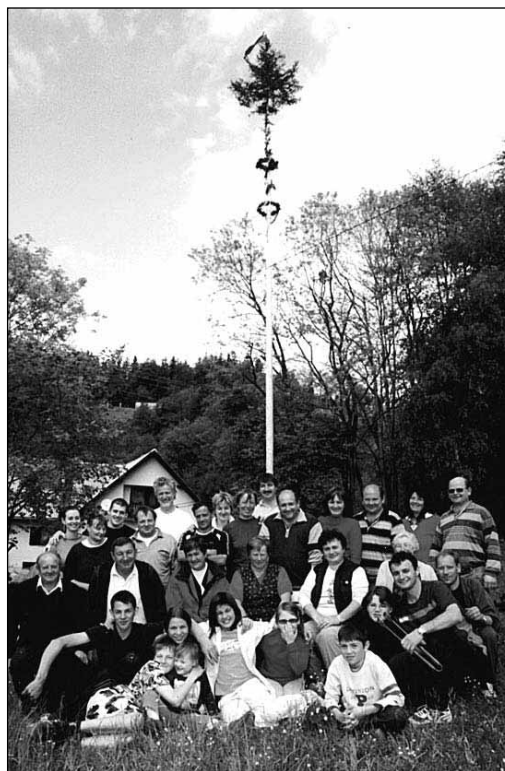
Lep pogled na hiše, ki so kot "jata jerebic" (po popevki Andreja Šifrerja), je s ceste pod Gradiščami. Tri domačije se stiskajo v središču vasi. Imenujmo jih z domačimi imeni, kakor so tam domačini navajeni: Bajtnerjeva, Krbunova in Lorenčeva. Poleg zadnje si je postavila mlada družina že svoj novi dom. Na drugi strani nekdanjega klanca so Jeleni, nad njimi Petrči (sedaj brez prebivalcev) in še više Bognerjevi. Čeprav se vsi ukvarjajo s kmetovanjem, so skoraj iz vseh hiš tudi v službah. H krajanom se prištevajo tudi bližnji priseljeni sosedje v novih hišah. Domačije so lepo urejene, nekaj pa jih še urejajo, ker so v gradnji. Ljudje se med seboj zelo dobro razumejo in si pri večjih opravilih pomagajo.



Panorama Lokmire

Ko so pred dobrimi tridesetimi leti dobili - z veliko lastnih prispevkov in dela - v kraj ceste, na kateri so pred nekaj več kot poldrugim desetletjem dočakali asfalt, so stare kolovoze v klancih zasuli. Ob takem nekdanjem klanecu, ki vodi v središče vasi, so pred leti otroci očistili zarasli svet. Sedaj ga redno urejajo, sadijo rože. Da bi se jim starši oddolžili, so jim pripravili veselje ob postavljanju majnika. Kmalu so se ob tem začeli zbirati vaščani.

Zdaj se že nekaj let zbere vsa vas. Tudi letos je bilo tako.



Lokmirčani pri majniku

Ko je bil mlaj postavljen, je zadišalo z raznja. Na mizah se je iskriло sonce v kozarcih njihovega imenitnega vina. Gospodnje so napekle sladkarije. Tudi sladoled ni manjkal, pa kava po vseh dobrotah.

Otroci so se igrali na travi, odrasli pa se družili za mizami v prijetnih pogovorih, dokler jih ni živina v hlevih poklicala k opravilom, ki so neodložljiva tudi v prazničnih dneh.

Slavko OSEBIK